

hodce vůbec nesplní závazků přijetím jmenování převzatých, tedy odepře úřad rozhodce vykonati, což se však v souzeném případě nestalo, anebo když nesplní oněch závazků včas, pak nelze jeho ručení — mimo případ úmyslného poškození — rozšiřovati podle analogie předpisů o ručení za škodu z čistě soukromoprávních obligačních poměrů. Kdyby měly také pro tento úřad platiti ony obecné předpisy, nebylo by zvláštního ustanovení § 584 odst. 2 c. ř. s. ani potřeba. Jestliže strany svěří projednání a rozřešení sporu místo řádnému soudu soudu rozhodčímu, musily věděti, že se jim jest spokojiti jenom těmi kautelami, které jim poskytuje k opravě případných závad civilní řád v příslušných předpisech o řízení rozhodčím (§ 577 a násl.), mezi nimiž však není obsaženo právo řádného soudu, aby přezkoumal také správnost postupu rozhodce za řízení (pokud nejde o porušení předpisů v § 595 I. c. ř. s. uvedených), úplnost řízení a správnost rozhodnutí, k čemuž by však musilo dojít, kdyby se připustil nárok strany na náhradu škody proti rozhodci při jakémkoli jeho zavinění, jak míní dovolatel. Protože pak o nárok, který by se opíral o speciální předpis § 584 odst. 2 c. ř. s., tu nejde a úmyslné poškození žalobce ani netvrdil, je rozhodnutí odvolacího soudu správné.

Čís. 14960.

Zranění cestujícího na dráze, jenž nedostav ve voze místa k sedění, zůstal státi na chodbičce u otevřených dveří.

(Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I 341/34.)

Žalobce tvrdí, že vůz, do kterého vstoupil, jako ostatní vozy III. třídy tohoto vlaku, byl úplně přeplněn a že nemohl dále jíti dovnitř vozu, nýbrž musel zůstat státi v chodbičce poblíže dveří vagonu. Dveře vagonu byly ještě otevřeny, když vlak ze zastávky vyjížděl. Žalobce byl trhnutím, když se vlak dal do pohybu, vržen na dveře vagonu ještě otevřené. V tomto okamžiku zavřely se dveře a zranily jej na levé ruce. Žalobu domáhá se na žalované dráze náhrady škody. Prvý soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud vyslovil, že žalobní nárok jest důvodem po právu. Důvody: Prvý soud bezvadně zjistil, že vlak byl přeplněn tak, že žalobce byl nucen zůstat na chodbě vagonu, že dveře zůstaly otevřeny, že žalobce trhnutím vagonu ztratil rovnováhu, instinktivně hledal, kde by se mohl zadržeti, při čemž se mu ruka dostala na rám dveří, které v tom okamžiku se přivřely a žalobci prst ruky zranily. V těchto zjištěných okolnostech nelze spatřovati zavinění žalobcovo. Prvý soud pronesl náhled, že žalobce měl počítati s nebezpečností situace při jízdě ve vlaku a proto použití zvláštní opatrnosti, zejména se přidržeti. Nálezací soud však přehlédl, že situace právě byla taková, že žalobce nemohl takovou zvláštní opatrnost vyvinouti, neboť přece v přeplněné chodbě vozu, kde lidé se tísnili a při vystupování přirozeně strkali, nemohl žalobce svobodně si

počínati, a nedá se tvrditi, že se mohl vůbec něčeho přidržeti, zejména když na chodbách vagonů nejsou zařízena držadla. Za zjištěné situace v úzké, přeplněné chodbě vagonové, kde lidé se prodírají při vystupování a nastupování, nemůže cestující ani při mimořádné opatrnosti se uchrániti před úrazem, jaký se přihodil žalobci. Nějaké jiné okolnosti, z nichž by vyplývala neopatrnost žalobcova, nebyly zjištěny a nelze tudíž na straně žalobcově shledávati jeho vlastní zavinění. Neprávem shledal první soud předpoklad § 2 zák. žel. ve vlastním zavinění žalobcově, ačkoliv žalobce nezpůsobil příhodu v dopravě. Dle uvedené normy zákonné jest podnikatelstvo osvobozeno od plnění náhrady tehdy, když událost byla způsobena zaviněním poškozeného. Tu sluší striktně rozeznávati mezi příhodou v dopravě a úrazem poškozeného. První soud uznal za příhodu v dopravě přeplnění vozu, takže žalobce musel zůstat na chodbě a dále v tom, že dveře vagonu při rozjíždění vlaku byly otevřeny. Dle toho jest zřejmo, že žalobce sám nezavinil příhodu v dopravě. Proto není tu předpoklad § 2 zák. o ruč. žel. a dráha není udánlivým zaviněním žalobcovým exculpována. V uvedených skutkových okolnostech první soud právem shledal příhodu v dopravě. Ježto poškození žalobcovo bylo způsobeno touto příhodou v dopravě a není dána exculpance žalované, nastupuje právní domněnka dle § 1 zák. o ruč. žel., že událost ta stala se zaviněním žalované.

N e j v y š š í s o u d uznal žalobní nárok důvodem jen polovicí.

D ů v o d y:

Odvolací soud sice správně odůvodnil ze zjištěného stavu věci, že žalobce příhodu v dopravě nezavinil (příhodu dlužno přesně rozeznávati od úrazu jakožto následku příhody v dopravě), avšak přehlédl, že se zákonně předpokládaným zaviněním dráhy se v souzeném případě sbíhá i zavinění a ručení žalobce za úraz. Žalobcovo zavinění spočívá právě v tom, že, ač nastoupil do přeplněného vozu, v něm zůstal na chodbičce a dokonce stál u otevřených dveří, přece se nijak nezabezpečil proti trhnutí vlaku při jeho rozjíždění, s nímž měl počítati jako se zjevem obvyklým. Podle čl. 16 želez. př. ř. má cestující nárok na přepravu jen tehdy, může-li mu býti přiděleno místo v té třídě vozové, pro kterou platí jeho jízdenka; jsou-li však všechna místa obsazena, může žádati, aby byl přepraven v některé nižší třídě vozové, kde jsou místa volná, nebo může se jízdy vzdáti. V souzeném případě měl žalobce, když pro něho nebylo v třetí třídě vozové volného místa, takže musel státi v chodbičce, na vůli, aby se jízdy vzdal. Neučinil-li tak a dal se přece přepravit, zůstav v chodbičce státi, dokonce u otevřených dveří, ale nijak se nezajistiv proti trhnutí vlaku při jeho vyjídce ze zastávky, spoluzavinil svůj úraz tímto svým neopatrným počínáním. V takovém případě platí ustanovení § 1304 obč. zák. a, poněvadž zavinění žalobcovo není o nic menší, než zavinění dráhy, bylo uznati, že nárok žalobní jest jen z polovice svým důvodem po právu.